

התם מעמא מאי משום דשביח דדייר. וא"ת כיון דשכיח אס כן פנימי במקומו אמאי מותר דע"כ לא שרי ראצ"י יחיד במקום נכרי אלא משום דלא שכיח דדייר וי"ל כיון דרוב פעמים חד לא שכיח לא פלוג רבנן קמיבעיא ליה אכל הכא אמנינא כו' נהי דלא שכיח מ"מ ליתסר דלא פלוג רבנן בכל תרי במקום נכרי וי"ל לדחומרא לא אמר דלא פלוג: **ריישא** א"ר אבהו ור' חנינא.

אס נשפך צניסו כמים. הוי צלל צרכה ואי לא לא: **אדס ניכר.** אס הגון הוא: **צניסו.** אס דעתו מיושבת עליו צניסו: **צניסו.** כשנשא ונותן עם צני אדס אס באמונה הוא עושה: **צניסו.** שאינו קפדן יותר מדאי: **ישראל ונכרי צנימיים.** שתי חצירות זו לפנים מזו והיה לו לצן צנימיים דריסת הרגל על צן חילוניה: **ואסר.** בחילוניה עד שיסכיר: **צניסיה פירקיה.** לאחר שקיים הדרשה: **כר"מ.** דלא צני שני ישראלים אסרין זה על זה: **כריש רבה רישיה.** הודה לדבריו: **למה לי ישראל צניסיה.** דבעינן שני ישראלים: **צניסיה פנימי במקומו.** צחצר הפנימיים: **מסו.** להוציא מצניסו לחצר: **אמר להס מוסר.** אלמא לא אסר אלא בחילוניה שרשות שני ישראלים נטולת צה: **אוסרין זה על זה.** והי לאו אסרין זה על זה וינהו דא אסרין רבנן צניסיה פירקין [ע"ה]. רגל המותרת במקומה אינה אוסרת שלא במקומה משום דריסת הרגל ואף על פי שלא עירצה עמה: **ואלא.** רב כר"ע ס"ל והו לכו שני ישראלים אוסרין זה על זה הלכך אסר נכרי עליהו למה לי משום נכרי ישראל פנימי לחודיה נמי אסר על חילון: **לעולם כר"א** (א). משום הכי פנימי במקומו מותר וחילון אסור משום דריסת הרגל דפנימי כר"ע שני ישראלים אוסרין זה על זה ומהני נכרי לנטול את עירובין אפילו עירבו ואי ליכא נכרי כי עירבו שרי: **דמירסא נכרי.** להרוג את ישראל דהר עמו בצנימיים דסבר אחי ישראל לחיובו ואתו ותבע ליה מיניה ולא מצינא למימר ליה נפק חזיל ליה לצדאי דאמר לי אי הוה נפיק אלמא חזא ליה: **סן להס ויחסס עור.** כי היכי דהתם אסור הכא נמי אסור: **אינקלו להסו פוגד.** דהו דיירי ציה צהווא חצר תרי ישראלים וחד נכרי ששכר את דירתו מחצירו נכרי ואתו שבת לא היה שם אותו נכרי השוכר אלא נכרי המשכיר והיו יראים שמא יצא נכרי בשבת: (א) **פוגד.** יש צו חדרים פתוחין לחצר והאכסנאים נכנסים בהן ואסרין זה על זה בשבת: **היכא דלא מצי מסליק ליה.** משכיר לשוכר עד זמנו: **לא סייעו לך.** דודאי [לחון] צרשותיה הוא ולא מצינן למיגר מיניה: **נשכור.** דספק דצריהס להקל: **דאסא נכרי בשבת.** דמאתמול שפיר מנא לערוצי דירין דישאל דהו ציה משום דנכרי לא אסר עלייהו היכא דליתיה (א) ולא עירבו מאתמול ולא הו (מנא) מטלטלי צחצר כי אתא נכרי אמרי מהו למיגר מיניה והדר נבעל רשות לגבי חד וההוא מיהו לישתרי להוציא: **מה מצטל רשות אפילו בשבת.** כדתנן צית הלל אומרם משתחשך כו':

רב ניסים גאון

ואלא כו' עקבה דאמר רגל המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה. דבריו ר' עקבה בסוף זה הפרק.

רבינו חננאל

אלמא איתא כמים אין אי לא לא. אמר רבי אלעאי בני דברים אדם ניכר, בכוס, בשעה שמתגבר עליו ינו אנו יכול לכושר. כשמתעשר אם דעתו וחה עליו. ככסו, אם מושל בכעסו לבולתי הסיתו. ואמר לה אף בשותק. אמר ר' יהודה אבוי רב ישראל וגוי בשנימית ישראל בחצונה. באוקימנא בשעירבו הפנימית עם החצונה, ואסרו ר' ור' חייא כו' אילעור [בן יעקב] דאמר אין אוסר עד שיהו שני ישראלים אוסרין זה על זה, וכיון דעירבו הויין להו הפנימית והחצונה כחדא, ואינון תרי ישראלים וחד גוי, וכי עקיבא דאמר רגל המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה. בני מיניה ר' אילעור מרב, ישראל וגוי בחצונה וישראל בפנימית מהו. משחכח [יורין] בחודי גוי כהאי גוונא אי לא, מהו דתימא התיס הוא דישאל וגוי בפנימית אישיר דדיאי, דאמי גוי מירת למקטליה לישאל, סבר אי אסרין לי ישראל דהוה בהודי הכין הוא, וכוון דלא מירשת קטילי ליה. הילכך מירשת אבא הכא אי אמרין לי ישראל דהוה הכא הכין הוא. א"ל נפק אול ליה לעלמא, וכיון דלא מירשת קטילי ליה, הילכך מירשת אבא דאיר ישראל בהודיה. ואי דאיר ישראל בהודיה לא חיששין. או דילמא הכא נמי מירשת, סבר דילמא כו' קטילנא ליה נפק מן הפנימית ומשכח ליה בדי. א"ל תן לחכמי יחסס עור. כלומר זו כמו זו ושתיין אסורות. ריש לקיש ותלמידיה דר' חנינא איקלעו לההוא פוגד דלא הוה שוכר בו. פי' ההוא פוגד הוה משכיר מצי מסליק לכל מן דהוה דאיר בהווא פוגד, מיהו השתא לא סלקיה, מהו דתימא כיון דמצי מסליק להו אגרינן מן המכשיר ודרשותיה הוא. או דילמא כיון דלא סלקיה לא. אמר ריש לקיש נשכור ודרשותיה אצל רבותינו שברדום נשאל. איתיה שילוחו לר' אפס אמר להו יפה עשיתם ששכרתם. וכן ר' חמא ב"ר יוסף ר' חייא בר אבהו מה ביטול רשות אפילו

אי נשפך בביתו כמים איכא ברכה ואי לא לא א"ר אילעאי (א) בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו ואמרי ליה אף בשחוקו: אמר רב יהודה אמר רב ישראל ונכרי בפנימית וישראל בחצונה בא מעשה לפני רבי * ואסר ולפני ר' חייא ואסר יתוב רבה ורב יוסף בשילהי פירקיה דרב ששת ויתב רב ששת וקאמר כמאן אמרה רב לשמעתייה כו' מאיר כרכיש רבה רישיה אמר רב יוסף תרי גברי רברכי כרבנן ליטעו בהאי מילתא אי כרבי מאיר למה לי ישראל בחצונה וכי תימא (א) מעשה שהיה כך היה והא בעו מיניה מרב פנימי במקומו מהו ואמר להו = מותר ואלא מאי כו"א בן יעקב האמר עד שיהו שני ישראלים אוסרין זה על זה (א) אלא כר"ע דאמר רגל המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה למה לי נכרי אפילו ישראל נמי אמר רב הונא בריה דרב יהושע לעולם כו' אלעזר בן יעקב וכרבי עקיבא והכא במאי עסקינן כגון שעירבו ומעמא דאיכא נכרי דאסיר אבל ליכא נכרי לא אסיר בעא מיניה וישראל בפנימית מהו התם מעמא משום דשביח דדייר דמירתת נכרי וסבר השתא אתי ישראל ואמר לי ישראל דהוה גבך היכא אבל הכא אמנינא ליה נפק אול ליה: **או דילמא ה"ג מירתת דסבר השתא אתי ישראל וחזי לי * א"ל** ¹ **תן לחכמי יחסס עור** ר"ל ותלמידיו רבני חנינא איקלעו לההוא פוגד ולא הוה שוכר והוה משכיר אמרו מהו למיגר מיניה י כל היכא דלא מצי מסליק ליה לא תיבעי לך דלא אגרינא כי תיבעו היכא דמצי מסליק ליה מאי כיון דמצי מסליק אגרינא או דילמא השתא מיהא הא לא סלקיה אמר להו ריש לקיש נשכור ולבשנגיע אצל רבותינו שברדום נשאל להו אתו שילוחו לר' אפס אמר להו ² **יפה עשיתם ששכרתם רבי חנינא בר יוסף ור' חייא בר אבא ור' אסי איקלעו לההוא פוגד דאתא נכרי מרי דפוגד בשבתא אמרו מהו למיגר מיניה שוכר כמעורב דמי מה מערב מבעוד יום אף שוכר מבעוד יום או דילמא שוכר כמבטל רשות דמי מה מבטל רשות ואפילו בשבת אף שוכר ואפילו בשבת רבי חנינא בר יוסף אמר נשכור ור' אסי אמר לא נשכור אמר להו ר' חייא בר אבא נסמוך על דברי זקן ונשכור אתו שילוחו ליה לרבי יוחנן אמר להו יפה**

גליון הש"ס

נב' א"ל תן לחכמי יחסס עור. צ"ק דף ק"ג ע"ב: **תוב** ר"ה ד"ה דא הוה שוכר וכו' ורבי שמעון לקבן: **דף פ** ע"ב ור"ה בתוספות ע"פ ד"ה אתו לקמיה ו"ע:

מוסף רש"י

רגל המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה. כגון צו מצינן זה לפנים מזו, והחילוניה פתוחה לה"ר והפנימית אין לה פתח לה"ר אלא יוצאת דרך חילוניה, ולא מיעשא היכא דעירבו דירין שחילוניה לצן וצני פנימית לא עירבו צניסו לצן להיות מותרין נשמשות תר נעלמו, דהוא רגל האסורה במקומה דאסרה דריסת הרגל דידהו אחילוניה אפילו לבינן, דיין צחצר דגופייהו אסרי ליכא למכפניהו למיחד דשא דידהו וימחו על דריסת הרגל שיש לה על החילוניה אלא אפילו עירבו זו לעצמה וזו לעצמה, דהוא פנימית מותרת במקומה, פלוג ר"ע ואמר דריסת הרגל דידהו אסרה לחילוניה ופנימית מותרת וחילוניה אסרה (לעיל ע"ו).

נמי צקונט' צההיא עוצדא דלעיל וצפי' רש"י אחרים מלאמי דמאתמול שפיר מנא לאיערוצי דירין דישאל דהו עלייהו היכא דליתיה אמרו מהו למיגר מיניה ודר נבעל רשות לגבי חד וההוא מיהו לישתרי להוציא: **מה מצטל רשות אפילו בשבת.** כדתנן צית הלל אומרם משתחשך כו':

גליון הש"ס

נב' א"ל תן לחכמי יחסס עור. צ"ק דף ק"ג ע"ב: **תוב** ר"ה ד"ה דא הוה שוכר וכו' ורבי שמעון לקבן: **דף פ** ע"ב ור"ה בתוספות ע"פ ד"ה אתו לקמיה ו"ע:

מוסף רש"י

רגל המותרת במקומה אוסרת שלא במקומה. כגון צו מצינן זה לפנים מזו, והחילוניה פתוחה לה"ר והפנימית אין לה פתח לה"ר אלא יוצאת דרך חילוניה, ולא מיעשא היכא דעירבו דירין שחילוניה לצן וצני פנימית לא עירבו צניסו לצן להיות מותרין נשמשות תר נעלמו, דהוא רגל האסורה במקומה דאסרה דריסת הרגל דידהו אחילוניה אפילו לבינן, דיין צחצר דגופייהו אסרי ליכא למכפניהו למיחד דשא דידהו וימחו על דריסת הרגל שיש לה על החילוניה אלא אפילו עירבו זו לעצמה וזו לעצמה, דהוא פנימית מותרת במקומה, פלוג ר"ע ואמר דריסת הרגל דידהו אסרה לחילוניה ופנימית מותרת וחילוניה אסרה (לעיל ע"ו).